

Warmtetransitie bij gemeenten

Oktober 2020

Anne-Jo Visser manager energietransitie

Gemeente Utrecht

Agenda

- Landelijke beleid / opdracht klimaatakkoord
- De aanpak bij gemeenten
- Impact op corporatie(beleid)

UTRECHT
RUIMTE
VOOR
IEDEREEN

Opdracht uit het klimaatakkoord

Akkoord gesloten in juni 2019:

- 2050 - CO₂-neutrale energievoorziening
 - Dit betekent een gebouwde omgeving waar geen aardgas meer wordt gebruikt
- 2030 - 1,5 miljoen gebouwen aardgasvrij (-ready)
 - Elke gemeente stelt daarvoor een transitievisie warmte vast voor eind 2021 waarin staat aangegeven:
 - Welke gebieden gaan voor 2030 van het aardgas
 - Wat is het beoogde alternatief voor het gebruik van aardgas

Akkoord in 4 kernpunten voor gebouwde omgeving

Gemeenten maken
aankpak per wijk

Warmtebedrijven en
corporaties zorgen
voor start

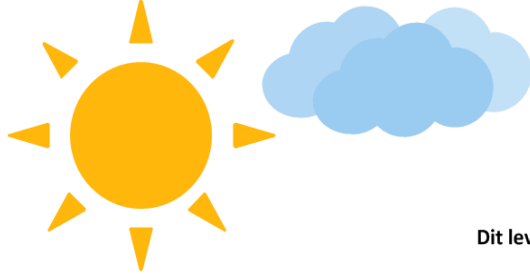

Betaalbaar door lening
op huis, subsidies en
fiscale maatregelen

Markt levert kosten-
reductie met opschaling
en innovatie

Utrecht wil zo snel mogelijk klimaatneutraal zijn en koploper zijn op het gebied van duurzame energie.
Daarbij werkt zij samen met bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.
Dit levert veel op: nieuwe banen, slimme uitvindingen, comfortabele woningen én een gezonde stad voor iedereen.

Duurzame energie

Gebiedsgerichte aanpak

Eigen bijdrage gemeente

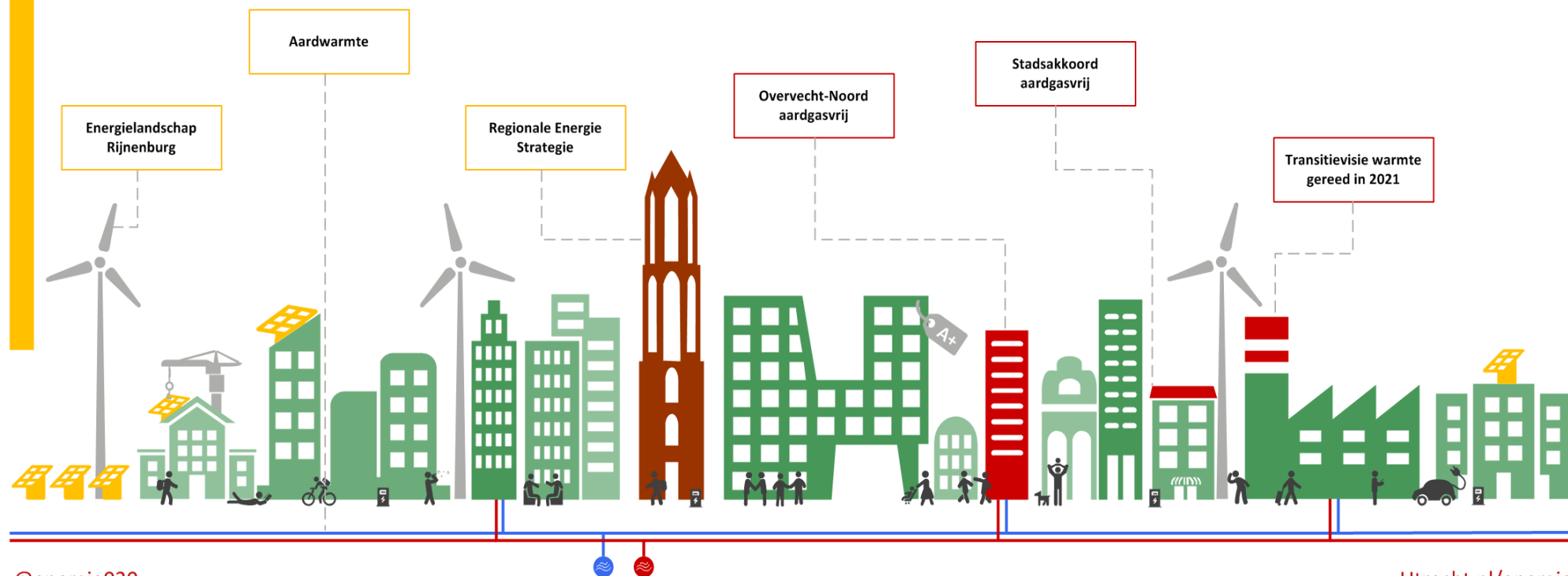
Minimaal 20% daken met zonnepanelen belegd in 2025

Stadsverwarming 100% duurzaam in 2030

Minimaal 40.000 woningen van het gas af in 2030

Gemeentelijk vastgoed 100% duurzaam in 2040

Gemeentelijke energie-inkoop 100% duurzaam in 2020

Beleidsproducten

Visie op de
warmtevoorziening

Regionale
Energistrategie (RES)

Transitievisie Warmte

Wijkuitvoeringsplannen

Plaats in omgevingswet

Provinciale omgevingsvisie

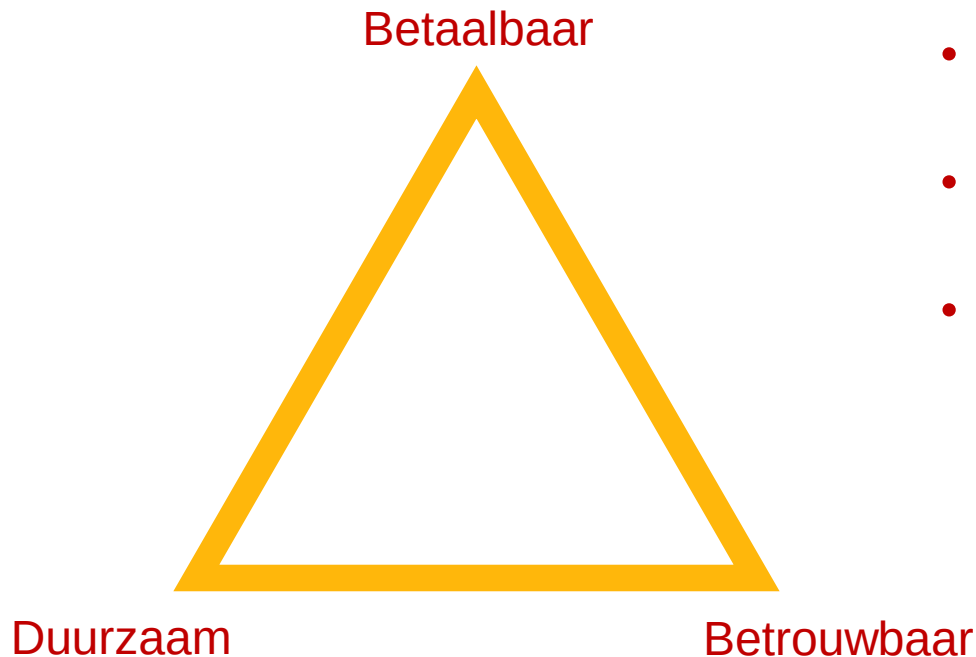
Gemeentelijke omgevingsvisie
en programma

Gemeentelijk omgevingsplan

Uitgangspunten toekomstige warmtevoorziening

Uit: de visie op de warmtevoorziening nov 2017

- **Duurzaam**: een schone warmtevoorziening heeft geen nadelige effecten op de leefomgeving.
- **Betaalbaar**: iedereen in Utrecht kan beschikken over duurzame warmte tegen redelijke kosten.
- **Betrouwbaar**: de warmtevoorziening biedt een hoge mate van leveringszekerheid.

Drie sporen: de ambitie in Utrecht

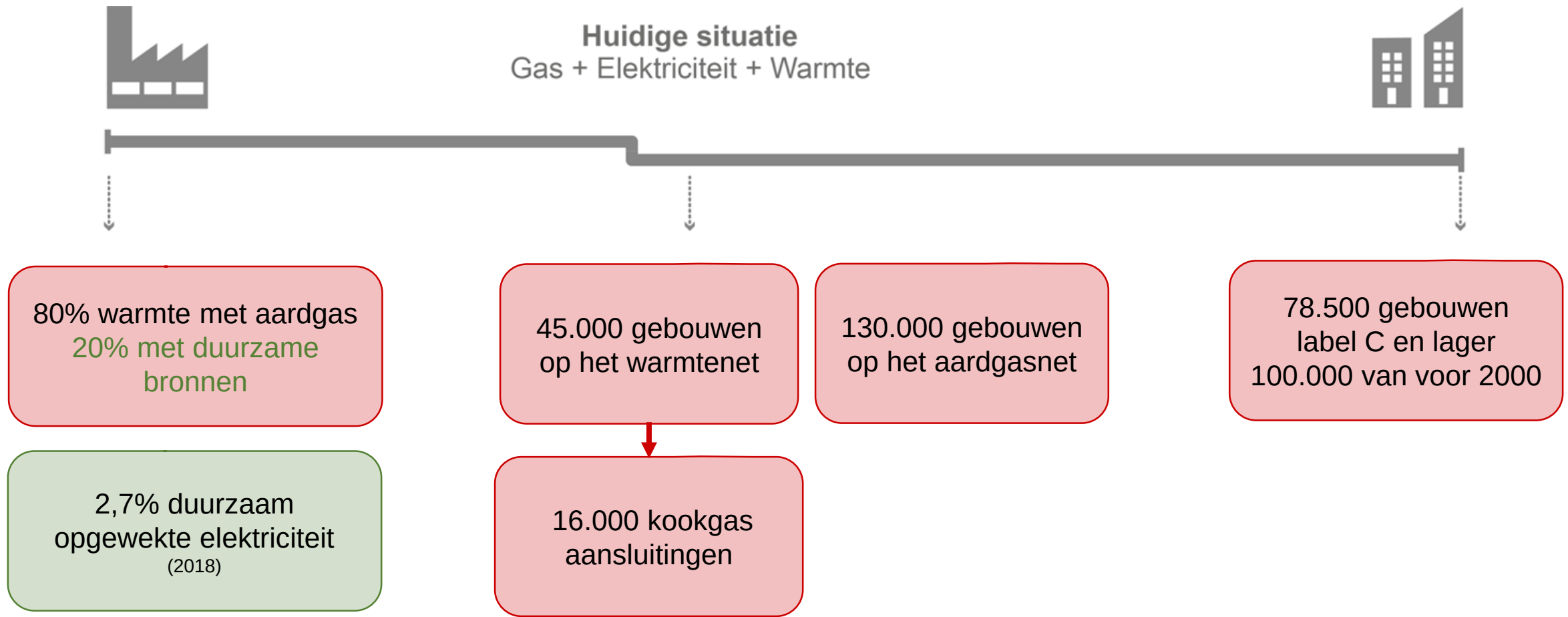

Naar een duurzame energievoorziening (conform trias energetica) met:

1. goed geïsoleerde gebouwen, koken op elektriciteit en verwarmen met duurzame alternatieven voor aardgas
2. duurzame bronnen
3. Infra die daar bij past

Drie sporen: de opgave in Utrecht

Spoor 1 – Gebouwen

Eigenaren aan zet

Beginnen met weinig gedoe en weinig kosten. Later de complexere gevallen.

Gemeente biedt bewoners en bedrijven ondersteuning naast Rijkssubsidies en Rijksregelingen.

Gebouwd voor 1950

Isolatie is mogelijk, maar beperkt/duur.

Soort gebouwen:

Monumentale gebouwen
Oude buurten met laag- en hoogbouw

Gebouwd tussen 1950 - 2000

Isolatie is beter mogelijk (isolatielabel B).

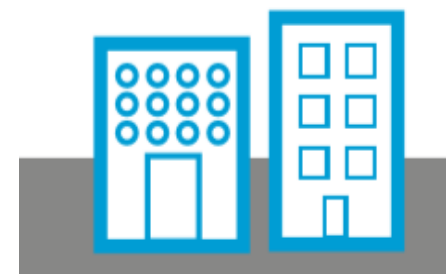
Soort gebouwen:

Laagbouw
Hoogbouw

Gebouwd na 2000

Isolatie is al goed, of relatief makkelijk (label A+).

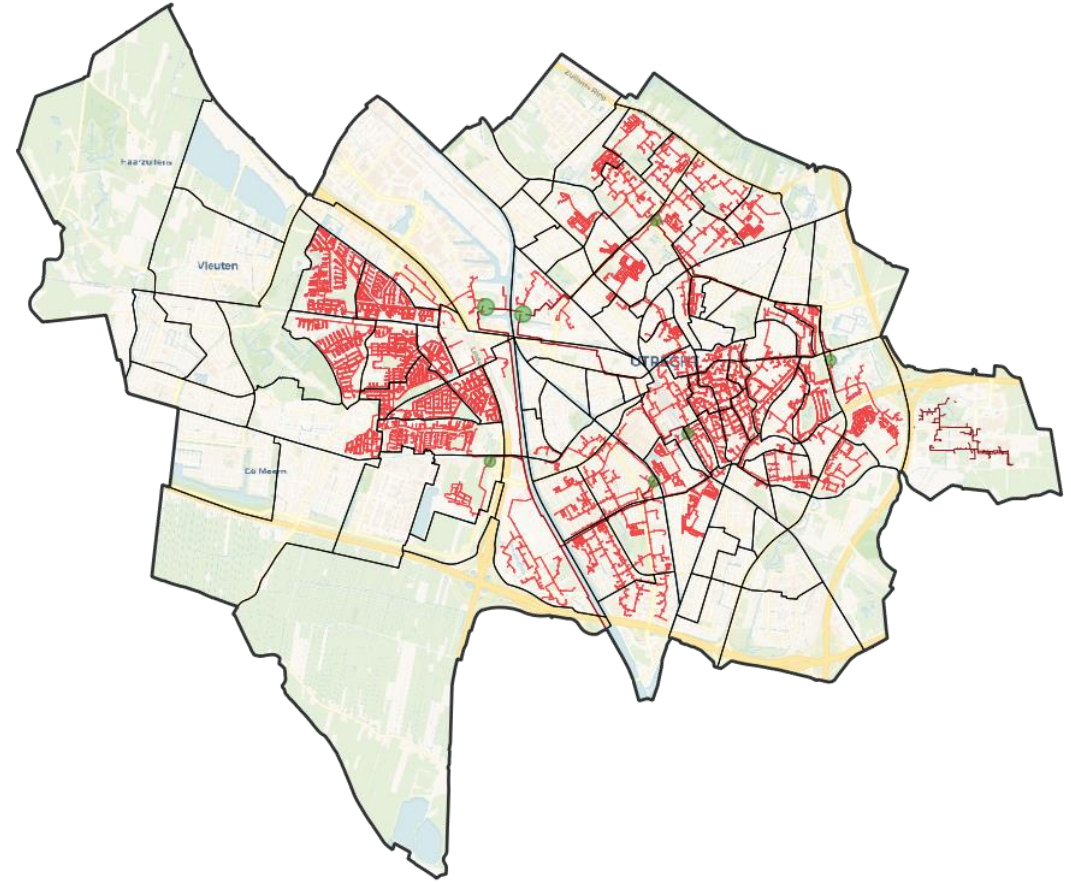
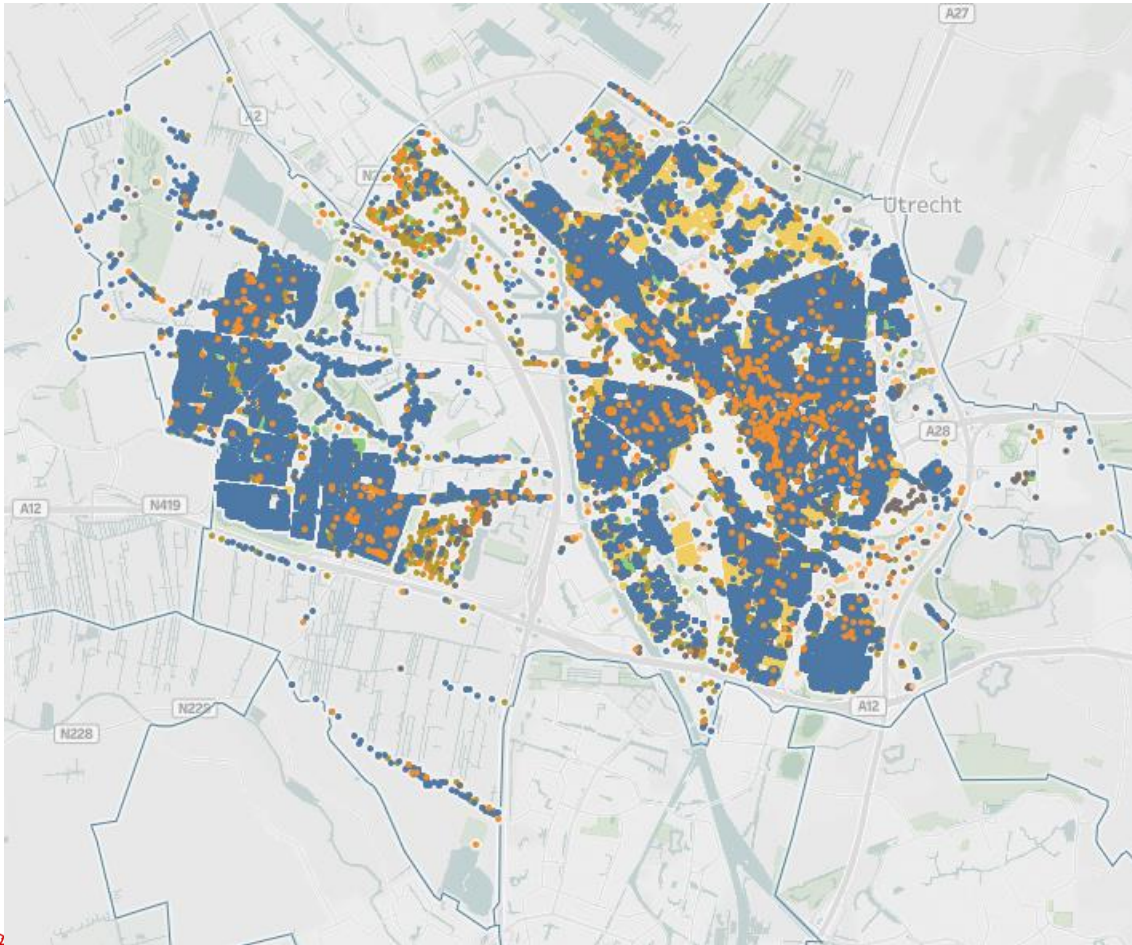

Soort gebouwen:

Laagbouw
Hoogbouw

Spoor 2 - Infrastructuur

Spoor 3 - Duurzame bronnen

Alternatieven

- Warmtenet
- All electric, bv met warmtepomp
- Duurzaam gas

Bronnen

- Biomassa
- Restwarmte industrie
- Aquathermie
- Geothermie
- Groen gas
- Waterstof
- Duurzame elektriciteit

Drie sporen: verschil in tempo en rol partijen

Energiebronnen CO₂ vrij

Energie-infra aangepast

Gebouwen optimaal geïsoleerd

CO₂-neutrale situatie
Elektriciteit + Warmte / Groen gas

Wat weten we na de analysefase in Utrecht

- Alle alternatieven zijn duurder dan de huidige situatie
- Warmtenetten (van alle temperaturen) gaan een grote rol spelen in de alternatieven voor aardgas
- In Utrecht is warmtenet op hoge temperatuur (70°-90°) voor de meeste buurten de optie met de laagst maatschappelijke kosten
- Er zijn op dit moment niet genoeg duurzame bronnen op hoge temperatuur voor alle buurten
- Terugbrengen van de warmtevraag is dus van belang
- Duurzaam gas is ook vaak een optie met laagste maatschappelijke kosten
- Komende 10 jaar is duurzaam gas niet voldoende beschikbaar

‘WAT’ kaart 1) verwacht temperatuur-niveau warmtevraag in een buurt

Gebouwd voor 1950

Isolatie is mogelijk,
maar beperkt/duur.

Soort gebouwen:
Monumentale gebouwen
Oude buurten met laag- en hoogbouw

Gebouwd tussen 1950 - 2000

Isolatie is beter mogelijk
(isolatielabel B).

Soort gebouwen:
Laagbouw
Hoogbouw

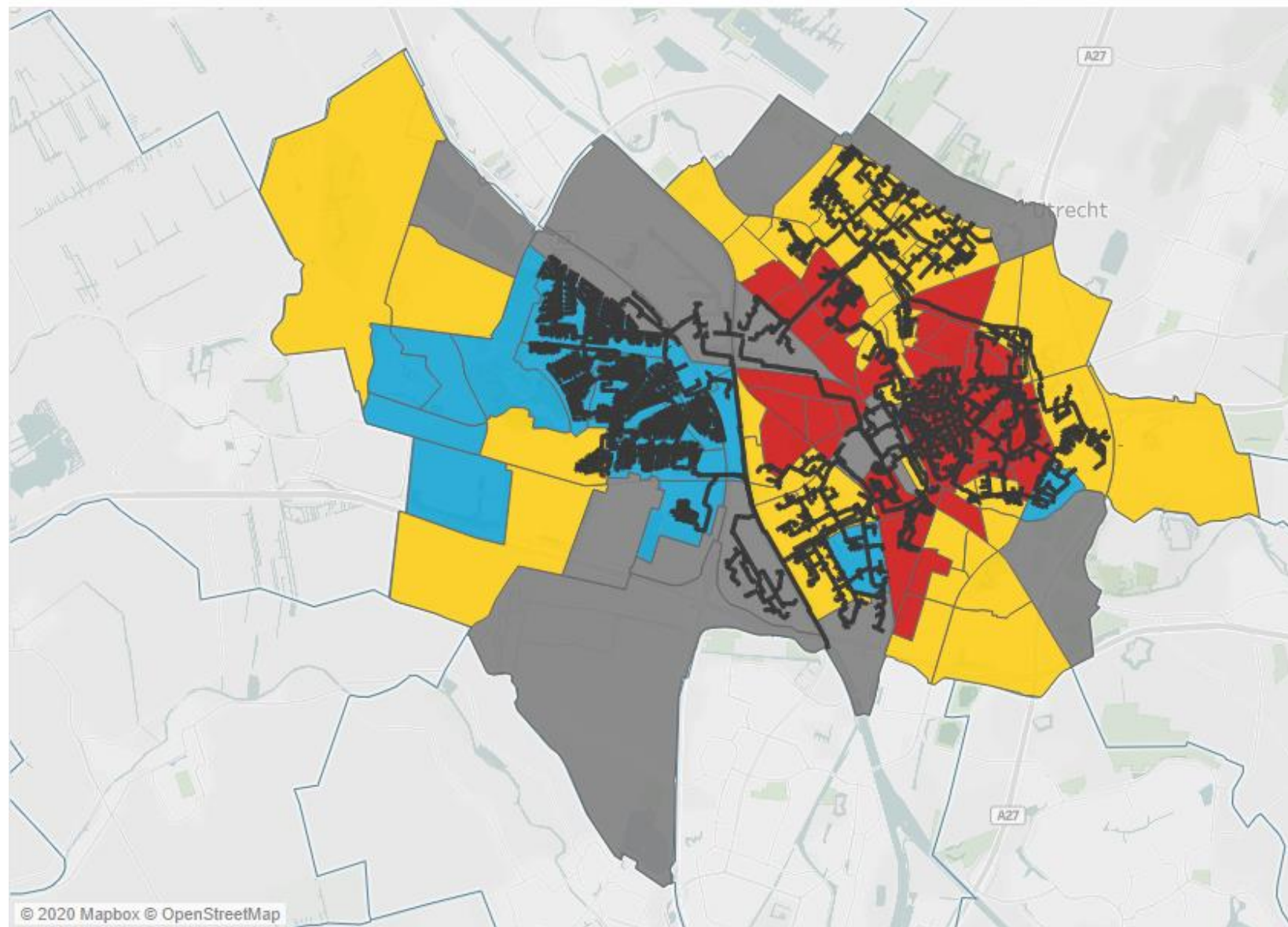

Gebouwd na 2000

Isolatie is al goed, of
relatief makkelijk (label A+).

Soort gebouwen:
Laagbouw
Hoogbouw

- buurt met grootste deel lage-temperatuur warmtevraag (<50°C)
- buurt met grootste deel midden-temperatuur warmtevraag (50-70°C)
- buurt met grootste deel hoge-temperatuur warmtevraag (>70°C)
- buurt met minder dan 100 woningen of bedrijven terrein (maatwerkoplossing)
- warmtenet

Gemeente Utrecht

Impact op corporatie beleid

- Investerings in duurzaamheid, naast betaalbaarheid en beschikbaarheid
- Afstemming planning / investering bij transitievisie warmte en wijkuitvoeringsplannen (WUP)
- Gemeente moet uiterlijk 8 jaar van te voren in de WUP vaststellen wat de alternatieve warmte wordt
- Kennis nodig over duurzame alternatieven: warmtenet, duurzaam gas, all electric
- Startmotor: corporaties en warmtenetten, met name in stedelijk gebied

Kennis voor commissarissen

Handreiking VTW: toezicht op duurzaamheid (2017) en energietransitie (2020)

Onderzoek opgave en middelen (BZK, EZK, Financien en Aedes)

